

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA ROK 2024
ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią
ul. Dąbrowskiego 46, 89-100 Nakło nad Notecią
tel. 52 325 17 20, e-mail info@pcpr-naklo.pl
adres e- doręczeń: AE:PL-39144-53933-JDDED-21

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Dane statystyczne dot. rodzinnej pieczy zastępczej	3-7
Realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2024	7-13
Instytucjonalna piecza zastępcza	13-15
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	15-16
Podsumowanie oraz plany na rok 2025	16-17
Zestawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej na rok 2025	18

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią zgodnie z zarządzeniem Starosty Nakielskiego Nr 94/2011 z dnia 27 września 2011r., pełni funkcję **Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej** w Powiecie Nakielskim.

Bezpośrednim realizatorem zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w PCPR w Nakle nad Notecią jest Zespół ds. Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi:

- 1) Kierownik Zespołu (1 etat)
- 2) Sekcja Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej (5,5 etatów)
- 3) Sekcja Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej (7 etatów)
- 4) Sekcja Specjalistów (2 etaty).

Łącznie w Zespole na dzień 31.12.2024r. zatrudnionych było 16 osób.

I. Dane statystyczne dot. pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim

Wg stanu na 31.12.2024r. na terenie Powiatu Nakielskiego funkcjonowało **100 rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka**, w których łącznie przebywało **183 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków**.

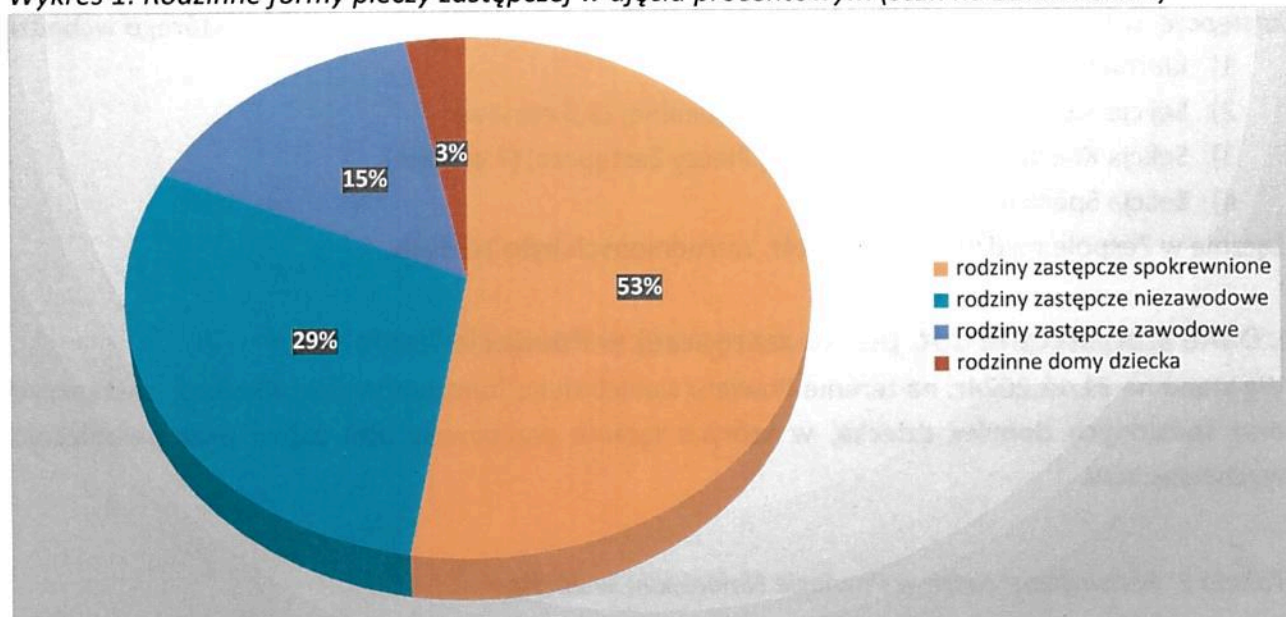
Tabela 1: Rodziny zastępcze w Powiecie Nakielskim w 2024r.

rodziny zastępcze / rodzinne domy dziecka	Liczba rodzin zastępczych	rodziny zastępcze powstałe w 2024r.	rodziny zastępcze rozwiązane w 2024r.
spokrewnione	52	10	4
niezawodowe	29	5	9
zawodowe, w tym	16	7	2
zawodowe pełniące funkcję pogotowia	1	0	0
rodzinne domy dziecka	3	0	1
ogółem	100	22	16

Źródło: opracowanie własne

W 2024r. utworzonych zostało 22 nowych rodzin zastępczych, rozwiązanych 16 rodzin. Powodem rozwiązania rodzin było przysposobienie dzieci oraz usamodzielnienia się wychowanków.

Wykres 1: Rodzinne formy pieczy zastępczej w ujęciu procentowym (stan na 31.12.2024r.)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2: Dzieci w rodzinach zastępczych w Powiecie Nakielskim w 2024r. (stan na 31.12.2024r.)

rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka	dzieci w rodzinach zastępczych	dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych powstałych w 2024r.	dzieci w rodzinach zastępczych rozwiązanych w 2024r.
spokrewnione	71	11	4
niezawodowe	42	13	8
zawodowe	46	10	10
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	5	7	5
rodzinne domy dziecka	19	4	6
ogółem	183	45	33

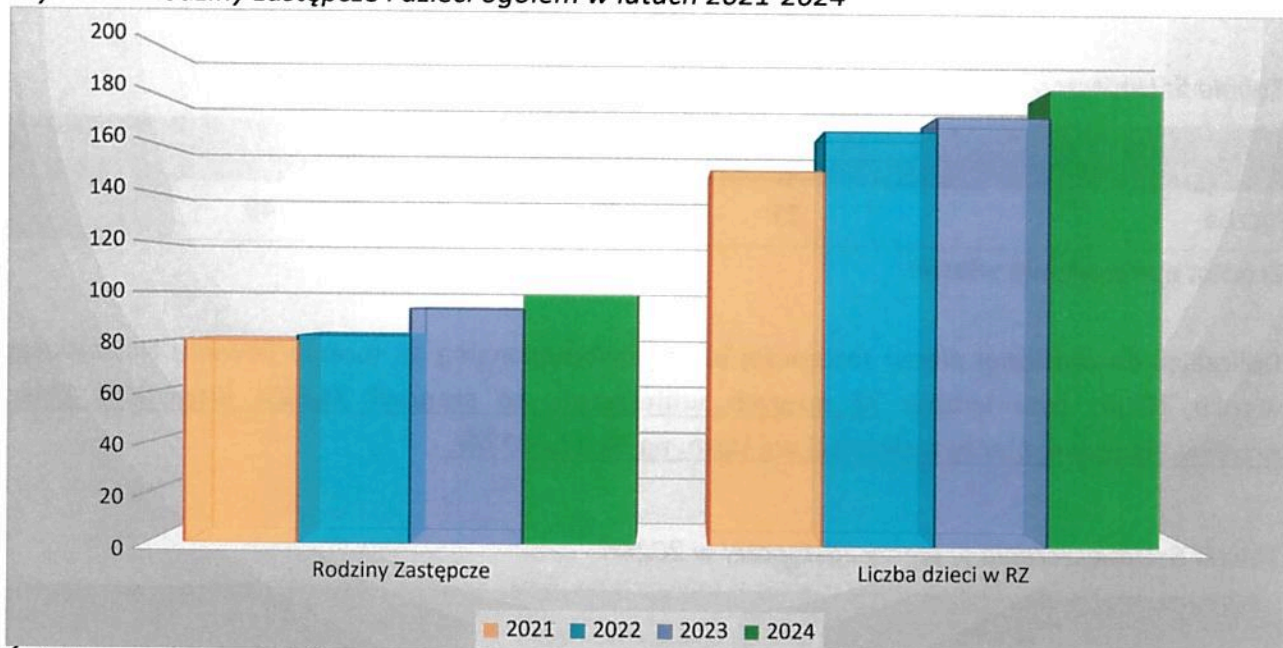
Źródło: opracowanie własne

Tabela 3: Zestawienie ilościowe rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w latach 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
RZ spokrewnione	42	41	46	52
RZ niezawodowe	24	27	33	29
RZ zawodowe	9	10	10	15
RZ zawodowe PR	0	0	1	1
rodzinne domy dziecka	6	5	4	3
ogółem	81	83	94	100

Źródło: opracowanie własne

Wykres 2: Rodziny zastępcze i dzieci ogółem w latach 2021-2024

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4: Zestawienie ilościowe dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w latach 2021 - 2024

dzieci	2021	2022	2023	2024
RZ spokrewnione	59	61	66	71
RZ niezawodowe	32	39	47	42
RZ zawodowe	24	31	31	46
RZ zawodowe PR	0	0	3	5
rodzinne domy dziecka	35	35	25	19
ogółem	150	166	172	183

Źródło: opracowanie własne

Liczba rodzin i dzieci przebywających w pieczy zastępczej sukcesywnie wzrasta, w porównaniu z rokiem 2023r. Liczba rodzin wzrosła o 6, a liczba dzieci o 11.

Zbyt mała liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Nakielskiego w stosunku do potrzeb oraz względy rodzinne były powodem umieszczania dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego w rodzinach zastępczych poza terenem Powiatu – wg stanu na 31.12.2024r. **37 dzieci** przebywało w **23 rodzinach zastępczych**. Finansowanie ich pobytu odbywało się na podstawie zawartych porozumień z powiatem na terenie, którego mieszkaly rodziny zastępcze wraz z dziećmi. Tak więc Powiat Nakielski w ramach porozumień ponosi wydatki związane z pobytem **37 dzieci** w pieczy zastępczej poza terenem powiatu.

W liczbie **183 dzieci** w rodzinach zastępczych na terenie powiatu Nakielskiego przebywa 25 dzieci pochodzących z innych powiatów. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej pełni nadzór merytoryczny nad rodzinami, w których przebywały dzieci, a finansowanie ich pobytu odbywało się również na podstawie zawartych porozumień.

Tabela 5: Umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
liczba	27	48	43	49	45

Źródło: opracowanie własne

Doliczając do rodzinnej pieczy zastępczej pieczę instytucjonalną na terenie Powiatu Nakielskiego w roku 2024r. było łącznie **77 nowych umieszczeń, co stanowi 34,38% wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej wg stanu na 31.12.2024r.**

Tabela 6: Umieszczenia w pieczy zastępczej w 2024r.

	2024
piecza rodzinna	45
piecza instytucjonalna	32

Źródło: opracowanie własne

Potrzeby w zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom są aktualnie zdecydowanie większe niż możliwości ich zapewnienia. Sukcesywnie wzrastająca liczba rodzin zastępczych nie zabezpiecza pojawiających się potrzeb, co przekłada się na liczbę niezrealizowanych postanowień sądu dotyczących umieszczenia w pieczy zastępczej. W roku 2024 tut. Centrum nie udało się zrealizować 3 postanowień Sądu i zabezpieczyć 11 dzieci.

Tabela 7: Niezrealizowane postanowienia sądu dot. umieszczenia w pieczy zastępczej w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
liczba	0	0	0	2	3

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym 24 dzieci i pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Najczęstszym powodem było usamodzielnienie. Wzrosła również liczba dzieci, które powróciły do swoich rodziców biologicznych.

Tabela 8: Wychowankowie, którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą w latach 2021 – 2024

powód	2020	2021	2022	2023	2024
przysposobienie	4	4	3	3	7
powrót do rodziców biologicznych	5	9	8	4	7
usamodzielnienie	11	17	13	10	12
ogółem	20	30	24	17	26

Źródło: opracowanie własne

W rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego w roku sprawozdawczym nie przebywały dzieci ukraińskie.

II. Realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Nakielskim.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej określone w *ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, w szczególności w art. 76 ust. 4. w roku sprawozdawczym były realizowane na bieżąco.

Ich realizacja przebiegała następująco:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej, lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2024r. do tut. Centrum zgłosiło się **30 osób**, zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny zastępczej.

Tut. Centrum nadal systematycznie, na przestrzeni całego roku prowadziło nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Sam proces naboru kandydatów nie uległ modyfikacji. Osoby zainteresowane zgłaszające się do Centrum były informowane o zasadach, warunkach i wymaganiach formalnych stawianych opiekunom zastępczym oraz obowiązujących procedurach w tym zakresie.

Informacje o naborze kandydatów były ogłaszane na stronie internetowej PCPR oraz na fb.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Zasady prowadzenia procesu kwalifikacji nadal nie uległy zmianie.

Proces przebiegał dwutorowo:

- kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową, niezawodową lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka zgłaszający się do Centrum zostają podani poszczególnym etapom procedury kwalifikacyjnej polegającej w pierwszym etapie na złożeniu wniosku o wstępną kwalifikację, zgromadzeniu kompletu wymaganej dokumentacji, która zgodnie z zapisem art. 42 ust. 1-3 ustawy

zawiera informacje o sytuacji zdrowotnej, materialnej, mieszkaniowej, rodzinnej i majątkowej kandydatów. Zobowiązani są również do przejścia badań pedagogicznych i psychologicznych, celem uzyskania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Po zweryfikowaniu warunków mieszkaniowych przez pracowników Centrum – certyfikowanych trenerów - kandydaci zostają kwalifikowani na szkolenie, po ukończeniu którego uzyskują świadectwa ukończenia szkolenia. Kolejny etap to złożenie wniosku o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego przez osoby, które ukończyły szkolenie. Po pozytywnej decyzji komisji kwalifikacyjnej wydawane jest zaświadczenie kwalifikacyjne. Po złożeniu uprawniającego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

- kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej podawani są skróconej procedurze kwalifikacyjnej, która obejmuje wydanie opinii o kandydacie, w odniesieniu do warunków określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wydanie opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz przedstawieniu przez kandydatów zaświadczenia o stanie zdrowia.

W 2024r. Sądy Rejonowe w Nakle i Szubinie zwróciły się o wydanie **21 opinii** o kandydatach na rodziców zastępczych, w tym o rodzinach zastępczych już funkcjonujących w związku z przyjęciem do rodziny kolejnego dziecka.

PCPR w Nakle nad Notecią jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2024r. wystawił łącznie **21** zaświadczeń kwalifikacyjnych.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W roku 2024r. tut. Centrum zorganizowało **2 szkolenia** dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w którym łącznie wzięło udział **31 osób**. Szkolenia prowadzili trenerzy zatrudnieni w tut. Centrum.

3 osoby zostały zakwalifikowane na szkolenie organizowane przez ROPS w Toruniu.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Badania psychologiczne w ramach procesu kwalifikacji nadal prowadzą uprawnieni psychologowie - zatrudniani przez Centrum w ramach umowy cywilnoprawnej – umowy zlecenie. Zgodnie z zapisami *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* opinię o predyspozycjach i motywacjach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej może wystawić psycholog posiadający minimum dwuletnie doświadczenie w pracy z dzieckiem i rodziną.

W 2024r. wystawionych zostało łącznie **92 opinie** o predyspozycjach i motywacjach dla rodzin zastępczych już funkcjonujących oraz dla kandydatów do pełnienia tej funkcji.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W roku 2024r. na terenie Powiatu Nakielskiego nie funkcjonowała placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego. Na przestrzeni ostatnich kilku lat oraz w 2024r. nie zgłosił się również kandydat zainteresowany pełnieniem funkcji dyrektora tej placówki.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin zastępczych tut. Centrum organizowało szkolenia dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Szkolenia były prowadzone przez psychologa i pedagoga. Tematyka szkoleń była różnorodna:

- Trauma i teoria przywiązania a funkcjonowanie dziecka.
- Trudne sytuacje wychowawcze, komunikacja i stawianie granic.
- Rozwój człowieka w pigułce. Co jest ok, a co powinno niepokoić;
- Metody Wychowania.

Szkolenia organizowane przez tut. Centrum będą kontynuowane w 2025r.

Wsparcie szkoleniowe oferował również ROPS Toruń, nie tylko w ramach projektu Rodzina w Centrum.

6. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

W bieżącym roku sprawozdawczym nie udało się pozyskać wolontariuszy do współpracy z rodzinami zastępczymi. Pozyskano jednak wolontariuszy do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

W ramach realizacji swoich zadań Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej kontynuował nadal ścisłą współpracę z instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie m.in.:

- z sądami rodzinnymi, w zakresie przekazywania sprawozdań i informacji po posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, uczestnicząc w rozprawach sądowych, wnioskując o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka, uregulowanie kontaktów z rodzicami biologicznymi, rozszerzenie uprawnień opiekunów zastępczych, występując z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci w pieczy
- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień wydawanych przez sąd - ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny możliwości powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych
- ośrodkami adopcyjnymi w zakresie zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną - instytucjami szkolnymi – szkołami, przedszkolami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w zakresie monitorowania sytuacji szkolnej i edukacji dzieci - placówkami medycznymi w aspekcie stanu zdrowia dzieci i pełnoletnich wychowanków oraz przekazywania niezbędnej dokumentacji.

21 maja 2024 roku zorganizowano spotkanie z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z przedstawicielami komisariatów policji i kuratorami społecznymi z terenu Powiatu Nakielskiego. W spotkaniu uczestniczył również Członkiem Zarządu Powiatu Nakielskiego Pan Tomasz Miłowski. Podczas spotkania przedstawiono prezentację statystyczną oraz omówiono bieżące problemy.

8. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze były objęte opieką i wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku braku zgody na współpracę z koordynatorem, jego zadania wypełniał pracownik Organizatora. W trakcie bezpośredniej współpracy, kontaktów koordynatorzy i pracownicy udzielali osobistego wsparcia swoim rodzinom, kierując ich do specjalistów zatrudnionych w Centrum tj. psychologa, terapeuty, prawnika, ale też specjalistów w poradniach, szpitalach, przychodniach czy gabinetach prywatnych. Nadal pośredniczyli w ustalaniu terminów wizyt

i konsultacji. Monitorowali ten proces tak, aby zapewnić rodzinom i dzieciom realną pomoc i wsparcie.

Rodziny zastępcze miały również możliwość skorzystania z wsparcia terapeuty w Punkcie Interwencji Kryzysowej oraz specjalistów zatrudnionych w ramach projektu „Rodzina w Centrum Etap I”.

W ramach tego projektu zrealizowano:

- 100h – specjalistycznego poradnictwa pedagogicznego,
- 170h – specjalistycznego poradnictwa psychologicznego,
- 50h – specjalistycznego poradnictwa logopedycznego,
- 20h – mediacji rodzinnych,
- 131h – terapia rodzinna,
- 20h – superwizji,
- 5 spotkań – grupy wsparcia dla rodzin,
- 3 spotkania – warsztatów dla rodzin,
- 3 spotkania – animacji dla dzieci przebywających na warsztatach dla rodzin,
- 2 spotkania – warsztatów dla dzieci i młodzieży, w tym socjoterapeutycznych,
- 1 cykl – warsztatów pn. Moje Emocje,
- 2 spotkania – warsztatów dla dzieci i młodzieży,
- 1 spotkanie dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczych. Tut. Centrum kolejny rok był podmiotem uczestniczącym w realizacji projektu partnerskiego „Rodzina w Centrum Etap I” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w którym Powiat Nakielski jest partnerem projektu. W jego ramach w roku 2024r. udział wzięło 126 osób. W roku poprzednim tj. 2023 były to 92 osoby. Działania projektowe skierowane były do osób, należących do kilku grup: a) rodziny (naturalne, zastępcze, adopcyjne) z dziećmi i ich otoczeniem; b) dzieci, młodzież i młodzi dorośli wymagający wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnością i ich otoczeniem; c) kandydaci do pełnienia funkcji w ramach pieczy zastępczej oraz członkowie ich rodzin; d) osoby doświadczające przemocy domowej; e) osoby opuszczające pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież. Za realizację działań projektowych odpowiedzialny był specjalista ds. wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, pracownik Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, zatrudniony w ramach projektu.

9. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Opiekunowie zastępczy nadal mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych udzielanych na terenie Centrum, w ramach dyżuru radcy prawnego – dwa razy w tygodniu oraz Nieodpłatnych Porad Prawnych, realizowanych na terenie każdej gminy oraz Punktu Interwencji Kryzysowej.

10. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczego dokonano łącznie: - **267** okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających pieczy zastępczej – **37** ocen rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

11. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenia i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

opis pkt 1,2,3,5,6 i 9.

12. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2024r. przeprowadzono łącznie 92 badania psychologiczne i pedagogiczne, z czego 56 psychologicznych i 36 pedagogicznych.

13. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Bezpośrednie i pierwsze wsparcie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka zapewniają koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy wykonujący ich zadania. Poradnictwa udzielają też inni specjaliści zatrudnieni w Centrum – psycholog, prawnik, terapeuta w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej. Istotną rolę w realizacji tego zadania pełnili również specjaliści w ramach projektu „Rodzina w Centrum Etap I”. opis pkt.5

14. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Tut. Centrum w 2024r. koordynatorom zapewniono możliwość udziału w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne: - „Dziecko krzywdzone – rozpoznanie i sposoby wsparcia” – Qużnia umiejętności; - „Wpływ przemocy domowej na funkcjonowanie rodziny” – szkolenie organizowane przez GOPS w Sadkach; - „Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w pieczy zastępczej” – szkolenie 3 dniowe w Warszawie; - „Usprawnienie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej województwa kujawsko-pomorskiego” – szkolenie 2 dniowe w Toruniu organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, w ramach projektu „Rodzina w Centrum Etap I”; - szkolenie z zakresu Treningu Kreatywnego Wczesnego Rozwoju. Dodatkowo koordynatorzy podnoszą swoje kwalifikacje poprzez: - studia podyplomowe z zakresu Edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (Oligofrenopedagogika) autyzmem oraz zespołem Aspergera; - studia podyplomowe z zakresu „Organizacji Pomocy Społecznej” - studia na kierunku psychologia - studia magisterskie „Terapia pedagogiczna” Uczestniczyli również w licznych webinarach, szkoleniach platformach i portalach oraz doskonalili własny warsztat w ramach samodoskonalenia.

14. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej raz w roku przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2024r. w miesiącu kwietniu przedstawiono sprawozdanie z efektów pracy za rok 2023r.

15. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W ramach realizacji tego zadania tut. Centrum w roku sprawozdawczym przekazało do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu Oddziału w Bydgoszczy dokumentację 19 dzieci, w związku z uregulowaniem ich sytuacji prawnej, z których 5 zostało przysposobionych.

16. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2024r. zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka złożyły 8 wniosków o czasowe niesprawowanie opieki nad dziećmi. 15 rodzin pomocowych pełniło opiekę nad dziećmi.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami zawodowe rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka do końca marca danego roku kalendarzowego składają w tut. Centrum informację o planowanym czasowym niesprawowaniu opieki, co znacznie ułatwia organizowanie i planowanie tej opieki. Praktyką stosowaną przez niektóre rodziny jest też wykorzystywanie urlopu w sytuacji urlopowania dzieci do ich rodzin biologicznych, czy zapewniania dzieciom zorganizowanych form wypoczynku w postaci kolonii, obozów.

17. Przygotowanie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na przyjęcie dziecka.

Każdorazowo przed przyjęciem dziecka do rodziny prowadzący rodzinny dom dziecka oraz pełniący funkcję rodziny zastępczej, mieli możliwość zapoznania się z posiadaną przez Centrum dokumentacją dziecka, zwłaszcza dokumentacją dotyczącą sytuacji prawnej, szkolnej i zdrowotnej. W przypadku jej braku w chwili przyjęcia dziecka (zwłaszcza w sytuacji interwencyjnego umieszczenia dziecka w rodzinie), dokumentacja była przekazywana opiekunom zastępczym niezwłocznie po jej otrzymaniu.

18. Objęcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Wg stanu na 31.12.2024r. siedmiu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w PCPR współpracowało z 86 rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka.

Z pozostałymi rodzinami – 14 współpracowali pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada również na Organizatora Rodzinnej pieczy zastępczej, obowiązek występowania do sądu z wnioskiem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej, w przypadku gdy od umieszczenia w pieczy minęło 18 miesięcy – w 2024r. złożono 11 wniosków. Wystąpiono również z 13 wnioskami o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych.

Tut. Centrum zgodnie z zapisami art. 46 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* przekazywało do Sądu Rejonowego w Nakle i Szubinie dwa razy w roku uaktualniane rejestry rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W kolejnych latach ten obowiązek nie będzie już realizowany, z uwagi na wprowadzenie Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej.

19. Pozostałe działania PCPR jako Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego w obszarze szeroko rozumianej pieczy zastępczej:

- w wyniku ścisłej współpracy z gminą Nakło nad Notecią pozyskano lokale mieszkalne dla rodzin zastępczych – 7 lutego 2024r., podpisano pierwsze umowy z rodzinami zastępczymi, które zamieszkały w nowo wybudowanych mieszkaniach przy ulicy Królowej Jadwigi w Nakle nad Notecią; Ta współpraca jest nadal kontynuowana, pozyskano kolejne mieszkania.
- w siedzibie CAiAS w Paterku zorganizowano Dzień Rodzicielstwa Zastępczego pod honorowym patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Michała Szytla. Z zawodowymi rodzinami zastępczymi oraz prowadzącymi rodzinne domy dziecka spotkał się Starosta Nakielski Krzysztof Błoński, członek Zarządu Powiatu Nakielskiego Tomasz Miłowski, dyrektor Wydziału Polityki Społecznej KPUW dr Przemysław Biegański;
- organizacja pikniku z okazji Dnia Dziecka w Polichnie, dla wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym wychowanków naszych dwóch placówek;
- zorganizowano spotkanie z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu i komisariatów Policji w celu omówienia wspólnych działań na rzecz dzieci w pieczy zastępczej;

- prowadzenie strony na fb;
- zorganizowano I piłkarskie rozgrywki placówek opiekuńczo -wychowawczych na terenie Szubina;
- przygotowano i wydrukowano nowe plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze;
- zorganizowano Wojewódzkie Obchody Dnia Pracownika Socjalnego pod honorowym patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Michała Szytla;
- zorganizowano świąteczne spotkanie rodzin zastępczych w NOK z Jaselka w formie teatru cieni, z wizytą Mikołaja i prezentami dla dzieci;
- prowadzenie strony na FB - poszukiwanie kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej, włącznie z propozycją zamieszkania w nowych mieszkaniach;
- nowy plakat promujący rodzicielstwo zastępcze
- udział w audycji radiowej w Radio Nakło
- organizacja zajęć z sensoplastyki dla młodszych dzieci w CAiAS w Paterku (dwukrotnie).

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Instytucjonalna piecza zastępczą na terenie Powiatu Nakielskiego to dwie placówki:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom pod Skrzydłami Pelikana” w Szubinie, przeznaczona dla 14 wychowanków
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjno-interwencyjnego ”Dom pod Bocianim Gniazdem” w Paulinie, gmina Kcynia, przeznaczona również dla 14 wychowanków.

Wg stanu na 31.12.2024r. w obu placówkach przebywało łącznie **43 wychowanków**, w przedziale wiekowym od 3 lat do 18 lat.

Tabela 9: Wychowankowie pieczy instytucjonalnej na terenie Powiatu Nakielskiego

	2020	2021	2022	2023	2024
POW Szubin	15	14	15	24	23
POW Paulina	----	----	14	18	20

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym do obu placówek na terenie Powiatu Nakielskiego trafiło łącznie **32 wychowanków**.

Liczba wychowanków przebywających w obu placówkach pociąga za sobą konieczność zatrudniania dodatkowych osób do opieki nad dziećmi (zgodnie z zapisami ustawy pod opieką jednego wychowawcy może przebywać 14 dzieci). Ponadto pobyt młodszych dzieci w placówkach (wraz ze starszym rodzeństwem) jest również przesłanką do zatrudniania dodatkowej osoby do pomocy – znacznym ułatwieniem dla funkcjonowania obu placówek była możliwość zatrudnienia pracowników w ramach robót publicznych.

Tabela 10: Wychowankowie, którzy opuścili POW Szubin i POW Paulina w 2024r.

powód opuszczenia	POW Szubin	POW Paulina
usamodzielnienia	3	2
powrót do rodziny biologicznej	2	4
umieszczenia w pieczy rodzinnej	0	18
adopcja	0	0
łącznie	5	24

Źródło: opracowanie własne

W pieczy instytucjonalnej w roku sprawozdawczym nie przebywały dzieci ukraińskie.

Tabela 11: Umieszczenia w pieczy instytucjonalnej w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
liczba	6	1	35	28	32

Źródło: opracowanie własne

Instytucjonalną pieczę zastępczą w 2024r. opuściło 24 wychowanków.

Tabela 12: Liczba wychowanków oraz powód opuszczenia pieczy instytucjonalnej w latach 2020-2024 (POW Szubin i POW Paulina)

powód	2020	2021	2022	2023	2024
przysposobienie	0	0	0	3	0
powrót do rodziny biologicznej (przed 18 r.ż.)	0	0	11	0	6
umieszczenie w pieczy rodzinnej	0	0	0	3	16
usamodzielnienie	5	1	5	4	5
ogółem	5	2	17	10	27

Źródło: opracowanie własne

Placówki w Szubinie i Paulinie prowadzą swoje strony na fb, gdzie na bieżąco relacjonują podejmowane działania. Kontynuują współpracę ze Stowarzyszeniami Projektując Lepsze Jutro i Mania Pomagania. Biorą udział w lokalnych imprezach i wydarzeniach np. Bieg pełnej miski, Bieg Papieski. Same organizują dla wychowanków m.in. wyjazdy do Bydgoszczy, Poznania, nad morze, na termy. Organizują wyjścia do lokalnych restauracji, są zapraszani przez szkoły i instytucje do udziału w wydarzeniach.

Poza terenem Powiatu Nakielskiego, wg stanu na 31.12. 2024r., w pieczy instytucjonalnej przebywało **10 wychowanków**, w 2023r. – 11 wychowanków. W trakcie roku sprawozdawczego 27 wychowanków opuściło pieczę instytucjonalną, z czego pod opiekę rodziców biologicznych powróciło 6 dzieci, pięciu się usamodzielniało. Wydatki za ich pobyt w placówkach, pokrywał Powiat

Nakielski, na podstawie zawartych porozumień. Kwoty wydatków miesięcznych na utrzymanie jednego dziecka w placówkach ilustruje poniższa tabela.

Tabela 13: Dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego w instytucjonalnej pieczy zastępczej – koszty

	POW Szubin	POW Paulina	RPOT Gdańsk	POW Książki	POW Marcinkowo	POW Namysłów	RPOT Dębno
ilość dzieci	23	20	1	2	4	2	1
miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka	5.184,29	5.324,71	13.249,44	8.334,90	6.277,26	7.451,76	12.993,90

Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze rekordową liczbę umieszczeń dzieci w pieczy oraz zjawisko coraz liczniejszych rodzeństw trafiających do pieczy, w 2024r. Kontynuowano starania w kierunku utworzenia kolejnej placówki na terenie Powiatu Nakielskiego. Działania skupiły się na pozyskaniu odpowiedniego miejsca, które zostało pozyskane we współpracy z gminą Nakło w nowo wybudowanych blokach przy ulicy Królowej Jadwigi – na dzień dzisiejszy prowadzone są prace budowlane, zgodnie z zaleceniami Wydziału Polityki Społecznej KPUW. Wystąpiono również do Rzecznika Praw Dziecka o wyrażenie opinii dot. utworzenia placówki – otrzymano opinię pozytywną. Rzecznik wysoko ocenił starania tutaj. Centrum w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, zwłaszcza rodzinnej pieczy zastępczej, jej promocji, pozyskiwania lokali na potrzeby rodzin zastępczych zawodowych. Wskazał również na zasadność utworzenia na terenie Powiatu placówki o charakterze interwencyjnym. Utworzenie placówki w blokach przy ulicy Królowej Jadwigi nie zaspokaja potrzeb w zakresie realizacji postanowień już wydanych oraz weryfikacji stanów wychowanków w placówkach w Szubinie i Paulinie. Zasadne i wskazane jest kontynuowanie działań w zakresie utworzenia kolejnej placówki. Przy pozyskaniu odpowiednich kandydatów np. Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego, dla 8 wychowanków. Utworzenie dwóch takich placówek (funkcjonujących już wcześniej na terenie Powiatu) znacząco poprawiłoby sytuację umieszczeń w pieczy rodzinnej, istniałaby szansa zmniejszenia ilości wychowanków w funkcjonujących już placówkach.

POMOC DLA USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ

Z pomocy z tytułu usamodzielnienia w 2024r. skorzystało 49 wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej. Nakłady finansowe w 2024r. na poszczególne formy pomocy dla usamodzielnianych wychowanków przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 14: Pomoc z tytułu usamodzielnienia - wychowankowie pieczy rodzinnej w 2024r.

	ilość wychowanków	kwoty przyznanych świadczeń
pomoc na kontynuowanie nauki	14	97.519,12
pomoc na zagospodarowanie	10	37.142,00
pomoc na usamodzielnienie	16	129.263,00

Tabela 15: Pomoc z tytułu usamodzielnienia - wychowankowie pieczy instytucjonalnej w 2024r.

	ilość wychowanków	kwoty przyznanych świadczeń
pomoc na kontynuowanie nauki	3	22.253,76
pomoc na zagospodarowanie	1	3.500,00
pomoc na usamodzielnienie	5	43.427,00

Źródło: opracowanie własne

Wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą tut. Centrum zapewnia możliwość skorzystania z pomocy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez współpracę z PUP, wskazywania i kierowania na konkretne oferty pracy.

Usamodzielnianym wychowankom zapewniono również pomoc psychologiczną i prawną. Pomoc prawną i psychologiczną usamodzielniani wychowankowie zapewniał Punkt Interwencji Kryzysowej, Nieodpłatne Porady Prawne oraz porady i pomocy pracowników tut. Centrum – psychologa Zespołu ds. Pieczy Zastępczej i prawnika PCPR.

PODSUMOWANIE:

W roku sprawozdawczym zrosła liczba rodzin zastępczych, ale w sposób znaczący wzrosła także liczba umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej. Była to rekordowa **liczba 77 dzieci**.

Tut. Centrum jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco realizował wszystkie zadania wynikające z zapisów ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. *Zwiększona*

W tym roku nie udało się zrealizować wszystkich wydanych postanowień o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej (3 niezrealizowane). Z uwagi na rosnące potrzeby zapewnienia pieczy zastępczej dla coraz większej liczby dzieci w Powiecie Nakleńskim niezbędne jest kontynuowanie działań mających na celu uruchomienie placówki przy ulicy Królowej Jadwigi (zakładany termin – maj 2025r.) oraz utworzenie kolejnej placówki.

Sukcesem tut. Centrum jest systematyczny wzrost liczby rodzin zastępczych, zwłaszcza rodzin zawodowych. W roku 2024. podpisano umowy z 7 nowymi rodzinami zastępczymi zawodowymi. Zapotrzebowanie w tym zakresie jest jednak zdecydowanie większe. Było to efektem współpracy w zakresie pozyskania lokali z gmina Nakło.

W dalszym ciągu głównym priorytetem działań PCPR w Nakle nad Notecią w 2024r. była szeroko rozumiana promocja idei rodzicielstwa zastępczego oraz rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej. W kolejnym roku te priorytety zostaną utrzymane, a wszystkie podejmowane w tym zakresie działania mają na celu zapewnienie rodzinnej pieczy zastępczej wszystkim dzieciom potrzebującym tej opieki.

PLANY NA 2025r.:

- promocja rodzicielstwa zastępczego
- organizacja spotkań świadomościowych na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie całego Powiatu
- propagowanie idei wolontariatu na rzecz rodzin zastępczych, zwłaszcza w szkołach

- otwarcie nowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
- kontynuacja działań na rzecz utworzenia kolejnej placówki na terenie Powiatu Nakielskiego
- kontynuacja współpracy ze Stowarzyszeniami i sponsorami
- podjęcie współpracy z podmiotami medycznymi na rzecz dostępności świadczeń dla dzieci z pieczy zastępczej
- dalsze podnoszenie kwalifikacji i kompetencji opiekunów zastępczych poprzez ich udział w szkoleniach i warsztatach
- podnoszenie kwalifikacje osób zatrudnionych w Zespole ds. Pieczy Zastępczej PCPR w Nakle nad Notecią oraz kadry Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Paulinie i Szubinie
- kontynuacja realizacji projektu „Rodzina w Centrum Etap I ” jako wymierne wsparcie dzieci oraz osób pełniących funkcję rodziców zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- organizacja wydarzenia sportowego „Galopem po rodzinę” w Szubinie połączone z obchodami Dnia Dziecka
- organizacja Turnieju Piłkarskiego dla wychowanków pieczy instytucjonalnej
- nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi
- udział Centrum w działaniach Konwentu Dyrektorów PCPR i Dyrektorów Placówek

IV. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2025:

1. Potrzeby kadrowe

- zatrudnienie psychologa, pedagoga, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownika sekcji świadczeń w Zespole ds Pieczy Zastępczej
- zwiększenie liczby zawodowych rodzin zastępczych, zwłaszcza pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i prowadzących rodzinny dom dziecka.

2. Potrzeby finansowe

- zwiększenie budżetów na wsparcie rodzin zastępczych, w tym na dodatkowe świadczenia fakultatywne
- dodatkowe środki na remonty i modernizację placówek opiekuńczo-wychowawczych
- zapewnienie środków na dalsze podnoszenie kompetencji pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz kadry placówek, zwłaszcza w aspekcie zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego.
- wprowadzenie zasady regularnych spotkań superwizyjnych dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz pracowników pracujących na rzecz tych rodzin mających na celu zapobiegnięcie zjawisku wypalenia zawodowego (superwizor zewnętrzny)
- wprowadzenie regularnych spotkań superwizyjnych dla kadry placówek (superwizor zewnętrzny)
- zapewnienie środków na wsparcie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez warsztaty i przygotowywanie opiekunów procesu usamodzielniania do pełnienia tej funkcji oraz warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków
- zapewnienie środków na organizację specjalistycznych form wsparcia dla rodzin zastępczych (szkolenia i warsztaty ze specjalistami z różnych dziedzin zwłaszcza z zakresu FAS,RAD, ADHD, seksuologii dziecięcej)
- wprowadzenie bonów dla ZRZ i RDD (medycznych, szkoleniowych, kulturalno-oświatowych)
- zwiększenie świadczeń dla rodzin zastępczych
- waloryzacja i zwiększenie wynagrodzeń dla ZRZ i RDD

3. Potrzeby infrastrukturalne

- Poprawa warunków lokalowych zespołu ds. pieczy zastępczej
- utworzenie kolejnych placówek opiekuńczo- wychowawczych (minimum 2) na terenie Powiatu Nakielskiego (przynajmniej jedna typu interwencyjnego)
- utworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego
- poprawa dostępności do placówek specjalistycznych dla dzieci z niepełnosprawnościami
- zwiększenie dostępności do zajęć pozalekcyjnych, korepetycji i zajęć wyrównawczych dla dzieci z pieczy
- zwiększenie dostępności do świadczeń medycznych dla dzieci z pieczy

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
[Podpis]
mgr Mariusz Murahok